

Tanker om en forsvarlig ekteskapspraksis etter at ny "ekteskapslov" er innført:

Generelle synspunkter

Ny ekteskapslov er innført fra 1. januar 2009. Det er skjedd uten at kirkesamfunn har samlet seg om et felles syn på hvordan man bør innrette seg. Det er heller ikke gitt offentlige signaler om hva kirkesamfunnene vil anbefale egne medlemmer som ønsker å gifte seg. Situasjonen virker forvirrende.

Etter toregimentslæren vil ekteskapet som institusjon høre inn under det verdslige regimentet. Men Luthers lære om de to regimenter forutsatte at Gud var Herre i begge regimenter, idet staten utførte sitt oppdrag "til straff for den som gjør det onde" (Rom 13, 4). Den nye "ekteskapsloven" godkjenner et syndig liv, og skiller ikke mellom godt og ondt. Dette bringer kirkesamfunn i forlegenhet. Det må bli kirkens oppgave å medvirke til at det blir mulig å gifte seg etter en bibelsk forståelse av hva ekteskapet er og innebærer.

Alle ekteskap som er inngått før 1. januar 2009 og alle "ekteskap" som inngås etter denne dato, blir nå formelt registrert som "kjønnsnøytrale ekteskap". Dette bør kirkesamfunnene kjempe imot - ved å forlange en egen sideordnet registrering av de ekteskap som er inngått med grunnlag i en ekteskapsforståelse som forutsetter at ekteskapet er mellom mann og kvinne!

I artikkel 18 i den internasjonale erklæringen om menneskerettene heter det: "Alle har rett til tankefridom, samvitsfridom og religionsfridom. Denne retten gjeld fridom til å endre religion eller tru, og **fridom til å målbera sin eigen religion eller si eiga truslære i gjerning og framferd**, anten åleine eller saman med andre, offentleg eller privat."

Og i § 4 i Lov om forbud mot diskriminering står det: "Direkte og **indirekte diskriminering på grunn av** etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, **religion eller livssyn er forbudt**... Med indirekte diskriminering menes enhver tilsynelatende nøytral bestemmelse, betingelse, praksis, handling eller unnløstelse som fører til at personer på grunn av forhold som nevnt i første ledd blir stilt særlig ufordelaktig sammenliknet med andre...."

Regjeringa oppmoder til respekt for ulike samlivsformer, men har nå innført en lov som gjør det juridisk umulig å gifte seg i samsvar med en forståelse av ekteskapet som er i tråd med kristen tro!

Om kirkesamfunn som følge av loven skulle frasi seg vigselfretten, vil alle "ekteskap" bli formelt betraktet som "kjønnsnøytrale" og registreres som dette. Vielser i borgerlig regi vil bruke "kjønnsnøytralt" ritual. Denne "ekteskapsinngåelsen" er ikke i samsvar med et bibelsk syn på ekteskapet, og et kirkesamfunn kan ikke anbefale borgerlig vielse. En slik "ekteskapsinngåelse" kan heller ikke forbedres ved en påfølgende "vielse" eller velsignelse i kirken, fordi dette blir en indirekte legitimering av det "kjønnsnøytrale ekteskapet".

Kirkesamfunn bør ikke foreta vielser eller velsignelser om legitimerer en "kjønnsnøytral" ekteskapsinstitusjon.

Å inngå ekteskap utenlands, er ikke tilrådelig. Det vil oppleves som upraktisk for de fleste. Dessuten unngår man ikke at det registreres som "kjønnsnøytralt ekteskap" i Norge.

Kan det finnes en ordning som kan anbefales vordende ektepar?

Mulige kriterier for en slik ordning

Ordningen bør

- A. kunne forsvares innenfor rammen av en bibelsk ekteskapsforståelse
- B. la seg praktisere av kirkesamfunnene
- C. bli akseptert av og anvendt av ektepar som ønsker å vies i kirken

D. oppleves enkel å praktisere

Er det mulig å finne en ordning som tilfredsstillende disse krav, og samtidig kan praktiseres innenfor den nye "ekteskaps"-loven?

Alternative ordninger kan være:

1. Den formelle vielsen foretas offentlig, deretter foretas velsignelse i kirken. Ordningen er uheldig fordi man da gifter seg formelt innenfor institusjonen "kjønnsnøytralt ekteskap". Kirken velsigner et "kjønnsnøytralt ekteskap" og legitimer dermed en slik institusjon. Todelingen er også tungvinn.
2. Paret gifter seg i kirken, melding sendes deretter formelt fra kirkesamfunn til offentlig registrering, evt vedlagt erklæring om at ekteparet vil at ekteskapet registreres som ekteskap etter kirkens ekteskapsforståelse, ikke som "kjønnsnøytralt ekteskap". Kirkesamfunnet fører også egen registrering, og gir en egen vigselfattest (i tillegg til den de får fra Folkeregisteret) der det uttrykkelig står at ekteskapet er inngått som ekteskap mellom mann og kvinne under løfte om leve sammen til døden skiller (Man bruker formuleringer fra vigselfattesten). Denne ordningen oppleves naturlig ut fra tidligere praksis, og skaper ikke juridiske konflikter – da en tilleggsregistrering og en ekstra vigselfattest ikke kan avvises som illegale. Men staten vil pr. i dag registrere ekteskapet som "kjønnsnøytralt".
3. Paret viser seg etter kirkens ritual og betrakter ekteskapet som inngått i kirken. Presten sender ikke melding til Folkeregisteret. Paret går siden med forlovere og inngår "kjønnsnøytralt ekteskap" med registrering i offentlig regi. De som nytter denne ordningen, anser kirkeekteskapet som fullgyldig og tilstrekkelig. Ordningen vil nok bli oppfattet som uttrykk for sivil ulydighet idet presten ikke sender melding. I juridisk forstand inngås ekteskapet hos offentlig vigselfattestmann. Paret må forholde seg til to ulike "bryllupsdatoer". Og den "dobbelte" vielsen virker forvirrende.
4. Paret vises etter kirkens ritual og betrakter ekteskapet som inngått i samsvar med en bibelsk ekteskapsforståelse. Det sendes ingen melding til offentlig instans. Det er på forhånd opprettet en samlivskontrakt, der det uttrykkelig står at paret oppfatter sitt samliv som et ekteskap med alle de rettigheter og plikter som følger av norsk lov. Dette alternativet krever ytterligere utredning. Om en prest med vigselfattest foretar vielsen, vil kirkesamfunn og presten risikere reaksjoner fra myndighetene. Vielsen kan også skje utenom formelle kanaler. Rettslig sett vil et slikt ekteskap være ugyldig, og parets offentlige status vil være samboere. Folkepedagogisk vil det ha uheldige sider å anbefale en slik ordning.

Konklusjon:

Så lenge den nåværende loven blir stående, vil det ikke være mulig å inngå ekteskap på en måte som er tilfredsstillende ut fra en kristen ekteskapsforståelse. Derfor må det arbeides politisk for å få loven endret. I mellomtiden må det arbeides sterkt for at ekteskap som er inngått etter tidligere lov og heretter i regi av kirkesamfunn blir registrert i **eget register** og ikke som "kjønnsnøytrale ekteskap". I mellomtiden anbefales at man praktiserer ordning ovenfor.

Utkast JK 1. februar 09